

Posudek bakalářské práce

Kamila Špinarová: *Individualita v Plótinově myšlení*, 2012

Práce diplomandky Kamily Špinarové má titul „Individualita v Plótinově myšlení“. Zabývá se komplikovaným teoretickým problémem principu individuace v Plótinově myšlení, který souvisí se pojetím vztahu mezi univerzální a individuální duší.

Autorka v první části práce informuje o názorech na Plótinovo myšlení v kontextu jeho doby. Seznamuje s konceptem základní Plótinovy kosmologické triády, se vztahem Nús ku Psýché a univerzální Psýché ku individuální psýché.

Dále autorka interpretuje tři místa z Plótinových *Ennead*, která jsou relevantní pro analýzu filozofova řešení problému individuace (*Enn.* V 9.12; V 7 a IV 3,5). V prvním textu se zdá, že Plótinós hájí individuaci na rovině idejí, prostřednictvím konceptu ideje jednotlivin. V druhém textu jsou principem individuace individualizující logoi všech jednotlivců, které jsou přítomné v každé duši. Autorka tvrdí (s. 36), že toto pojetí vylučuje předchozí teorii o individuální duši. Pokud tomu však dobře rozumím, předchozí teorie (s. 34–35) se netýkala individuálních duší, nýbrž založení individuálních rozdílů v eidos. Třetí text z *Ennead* preferuje podle autorky jako individuační princip individuálnost duše. Jako možné řešení vztahu univerzální a individuální duše uvádí autorka Ristem zdůrazněný koncept numerické difference.

V druhé části práce shrnuje pohledy na individuaci u Plótinových předchůdců (střední platonismus, peripatetická škola a stoicismus).

Věcné poznámky:

- Překlad Porfyriovy věty na s. 9 nezohledňuje rozdíl mezi slovy „theion“ a „theos“.
- Nejsem si jist, jak rozumět tezi na s. 47–48, že by Aristotelovo pojetí forem mohlo být inspirací Plótinovy teorie idejí jednotlivin. Aristoteléské formy nemají existenci nezávislou na existenci konkrétních věcí. Interpretuje autorka Plótinína podobně? Tak, že by Plótinovy ideje jednotlivin existovaly jen tehdy, pokud je Duše aktuálně realizuje?

Poznámky k jazyku a zvoleným formulacím

Práce je jazykově dobře zpracována. Občasné gramatické či typografické chyby nestojí za konkrétnější zmínkou (jsou v přijatelných mezích běžné redakční chyby). Autorka by mohla ve svých dalších pracích více dotahovat a promyšlet formulační stránku textu i na místech méně klíčových. Kupříkladu:

- Na s. 11 se tvrdí, že stoikové se věnovali „přírodovědným bádáním“, což není vhodné

označení pro stoickou fyziku, která byla spíše teologií a kosmologií než přírodovědou (adekvátní je to pouze potud, pokud si uvědomíme obsah stoického pojmu „fysis“, zahrnujícího boha, kosmos, logos..., ale toto specifické pojetí předmětu přírodovědy nelze u moderních čtenářů očekávat).

- Na s. 37–38 čtete: „problém nekonečného počtu logoi je nakonec ... **vyvrácen** [zvýraznil JP] tvrzením, že se není třeba takové nekonečnosti bát.“ – Zdáli nějaká teze vzbuzuje strach, či nikoli, nemá přece souvislost s potvrzováním či vyvracením její věcné pravdivosti.
- Na začátku posledního odstavce s. 45 je výraz „Plótínův postoj“ místo vhodnějšího „Plótínův názor“.

Závěrečné hodnocení

Autorka pracovala s dostatečným množstvím relevantní české i zahraniční odborné literatury. Text splňuje kvantitativní i kvalitativní požadavky na bakalářskou práci. Navrhuji hodnotit práci známkou ***výborně***.

V Praze dne 2.8. 2012

Mgr. Jiří Pavlík, Ph.D.